

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoE/22/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814205178
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7814205178.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v exekučnej veci oprávneného Y. s.r.o. so sídlom v P. na Y. ul. č. XX, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advocate s.r.o., Advokátskou kanceláriou so sídlom v Bratislave na Pribinovej ul. č. 25, proti povinnému J. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. č. XX, o vymoženie 1 444,45 Eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č.k. 9Er 501/2014-22 zo dňa 28.11.2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V odôvodnení uviedol, že oprávnený sa podaným návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 17.03.2014 domáhal voči povinnému vymoženiu svojej pohľadávky s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. sp. zn. SR 03867/13 zo dňa 29.07.2013. Uznesením č.k. 9Er 501/2014-13 zo dňa 30.09.2014 s právoplatnosťou dňa 09.10.2014 súd rozhodol, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý je vylúčený z vykonávania exekúcie. Oprávnený podaním zo dňa 21.10.2014 v súlade s ust. 30 ods. 11 Exekučného poriadku navrhol poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Ivana Nestora.

Súd mal preukázané, že účastníci konania uzavreli dňa 22.08.2011 zmluvu o úvere, na základe ktorej bol povinnému poskytnutý úver vo výške 800 Eur, ktorý sa povinný zaviazal vrátiť oprávnenému spolu s príslušným poplatkom vo výške 772 Eur v 12 mesačných splátkach po 131 Eur.

Následne súd citoval ust. § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok), ust. § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o rozhodcovskom konaní), ust. § 52 ods. 1, 2,3,4, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1 zákona č. 40/964 Zb. Občianskeho zákonníka a uviedol, že zmluva o úvere, ktorú uzavreli účastníci konania je spotrebiteľskou zmluvou, pretože oprávnený nijakým spôsobom nepreukázal, že úver bol povinnému poskytnutý na výkon zamestnania.

Súd poukázal na rozhodcovskú zmluvu, ktorá bola uzavretá v rovnaký deň ako zmluva o úvere t.j. dňa 22.08.2011, v rámci ktorej sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienok zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde b) pred príslušným súdom Slovenskej

republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Súd považoval dojednanie rozhodcovskej zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože spotrebiteľ nemal žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu. Rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto je absolútne neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie. Takto vydaný rozhodcovský rozsudok nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, preto súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu oprávnený odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorá mu bola zverená Exekučným poriadkom a zákonom o rozhodcovskom konaní. Poukázal na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ust. § 45 ods. 1, 2 zákona o rozhodcovskom konaní a zastával názor, že súd na správne zistený skutkový stav aplikoval nesprávny právny predpis. Zdôraznil, že formálne preskúvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu podľa ust. § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. V rámci preskúvania materiálnej stránky súd zisťuje, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu, avšak nemôže skúmať rozhodcovské konanie, pretože ustanovenie, na ktoré poukazuje súd v napadnutom uznesení stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu neodvolanému. Konajúci súd nemá možnosť inak ako z exekučného titulu oboznámiť sa s priebehom rozhodcovského konania, čo znamená, že v rámci exekučného konania nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov. Nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 18/2000. V prípade, ak súd aplikoval na skutkový stav ust. § 45 ods. 2 spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu, ukrátil tým strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva zákon o rozhodcovskom konaní alebo Občiansky súdny poriadok a právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo odporuje obsahu a účelu zákona o rozhodcovskom konaní. Namietal, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože s povinným uzavrel rozhodcovskú zmluvu obsahujúcu na samostatnej listine, avšak súd tieto skutočnosti nezisťoval. Exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom podľa zákona o rozhodcovskom konaní. Uviedol, že cieľom úpravy ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V tomto prípade teda exekučný súd konal nad rámec svojich zákonných ustanovení. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

Oboznámením sa s obsahom spisu odvolací súd zistil, že exekučným titulom je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 03867/13 zo dňa 29.07.2013 s právoplatnosťou dňa 16.09.2013 a vykonateľnosťou dňa 19.09.2013, ktorým bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu 1 444,45 Eur, spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 1 444,45 Eur od 13.10.2012 do zaplatenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 1 444,45 Eur od 28.11.2012 do zaplatenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 371,73 Eur v mesačných splátkach vo výške 180 Eur splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia až do úplného zaplatenia dlhu, a to pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas.

Z predloženej zmluvy o úvere č. 705801137 zo dňa 22.08.2011 (v spise na č.l. 3) uzavretej medzi účastníkmi konania vyplýva, že povinnému bol poskytnutý úver vo výške 800 Eur, ktorý sa povinný zaviazal vrátiť oprávnenému zvýšený o príslušný poplatok vo výške 772 Eur t.j. celkovo 1 572 Eur v 12 mesačných splátkach po 131 Eur počnúc dňom 24.09.2011. Povinný súčasne prehlásil, že finančné prostriedky mu boli poskytnuté na výkon zamestnania.

Pokiaľ ide o oprávneným tvrdenú materiálnu stránku právoplatnosti rozhodcovského rozsudku odvolací súd uvádza, že táto nie je bezvýnimočná, ale z vážnych, v zákone stanovených dôvodov existujú z nej výnimky. Exekučný poriadok v ustanovení § 44 ods. 2 zvýraznil zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.

Pri skúmaní, či exekučný titul bol vydaný orgánom na to oprávneným, má exekučný súd právo posúdiť aj platnosť uzavretej rozhodcovskej doložky, ak exekučným titulom v konaní je rozhodcovský rozsudok vydaný na základe tejto rozhodcovskej doložky, čo vyplýva aj z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012 „skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t. j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa.“ V tomto smere preto nebola odvolacia námietka oprávneného opodstatnená.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo inej právnej formy.

Podľa ust. § 3 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Odvolačný súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého je zmluva o úvere č. 705801137 uzavretá medzi oprávneným a povinným zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vzhľadom na to, je na daný právny vzťah možné aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch. Oprávnený poskytol povinnému úver v rámci svojho podnikania; a povinný je zmluvnou stranou, ktorému bol ako spotrebiteľovi (fyzickej osobe) poskytnutý spotrebiteľský úver, pričom v priebehu odvolacieho konania nebolo oprávneným preukázané, že povinný pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd zastáva názor, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania povinného ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku, čiže oprávneného. Oprávnený v danom prípade žiadnym spôsobom nešpecifikoval zamestnanie povinného. Súd prvého stupňa preto v danom prípade správne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa ochrany spotrebiteľa a taktiež zákon o spotrebiteľských úveroch.

Rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc na rozhodnutie sporu medzi zmluvnými stranami z rozhodcovskej zmluvy, ktorá priamo nebola súčasťou zmluvy o úvere a ktorú účastníci konania uzavreli v rovnaký deň ako zmluvu o úvere t.j. dňa 21.04.2011. Podľa čl. II Rozhodcovskej zmluvy, všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmieniek zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené:

a/ pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom Trnavská cesta 70, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa, vložka č. 3530/B, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu,
b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.

Odvolačný súd sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, podľa ktorého predstavuje predmetná rozhodcovská zmluva neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku možno považovať tú, ktorá spotrebiteľa núti, aby všetky spory vzniknuté v budúcnosti z predmetnej zmluvy riešil v rozhodcovskom konaní pred konkrétne určeným rozhodcovským orgánom. O takúto zmluvnú podmienku ide aj v prípade, ak síce spotrebiteľ má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Obsah zmluvy bol dopredu daný a spotrebiteľ ju mohol len ako celok odmietnuť alebo sa jej ako celku podrobiť, pričom nič na tom nemení ani skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola vyhotovená na samostatnej vopred naformulovanej listine, ktorú povinný vlastnoručne podpísal. Povinný ako spotrebiteľ sa reálne vopred vzdal práva na účinnú ochranu, a to či už z nevedomosti alebo nemožnosti vplývať na obsah zmluvy, čo je v podmienkach právneho štátu neprijateľné a čo má podľa § 53 ods. 1, ods. 4 Občianskeho zákonníka za následok, že táto podmienka je od počiatku neplatnou.

Súd prvého stupňa správne uviedol, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 55/2011 zo dňa 24.02.2011, v ktorom Ústavný súd konštatoval, že „ak je zmluvná podmienka v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa

ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docelenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by takouto zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ (veriteľ) ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi.“

V danom prípade súd prvého stupňa správne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nulitný, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, teda nejde o spôsobilý exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, a preto súd správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p..

O náhrade trov odvolacieho konania, odvolací súd nerozhodoval podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 251 ods. 4 O.s.p., pretože návrh na ich priznanie predložený nebol (ust. § 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.